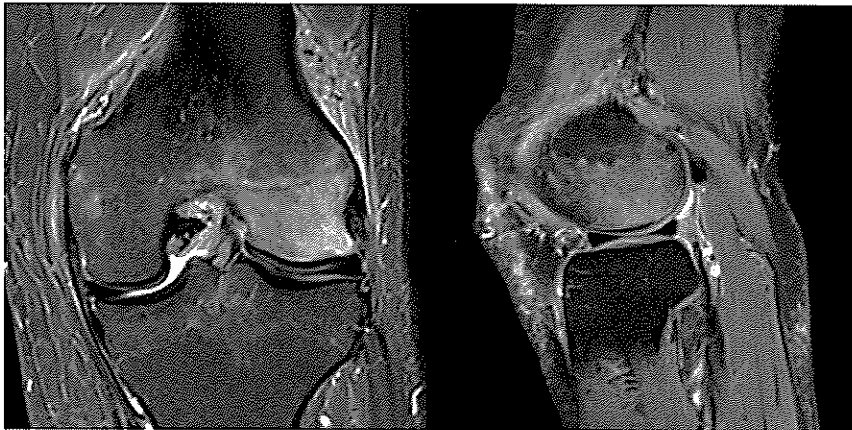

DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA EDEMA SUPHONDRALE KOSTI KOLJENA

Dražen Lovrić

Edem suphondralne kosti (engl. bone marrow edema) čest je, ali ne i specifičan nalaz dijagnostičkog radiološkog oslikavanja magnetskom rezonancijom (MR) većine zglobova, pa tako i koljena.

Na MR tehnikama snimanja sa supresijom signala masnog tkiva (STIR – short inversion recovery time i PD FS – proton density fat suppressed), koje su osjetljive za prikaz promjena suphondralne koštane srži, edem se vidi kao visoki (hiperintenzivan) signal.

Slika 1. Edem suphondralne kosti lateralnog kondila femura kod muškarca starog 71 g. – SONK (karakterističan deformitet/aplanacija suphondralne kosti i sklerozacija koja predstavlja nekrozu)

Pulsnim i 3D gradijentnim sekvencama prikazuju se morfološke promjene hijaline zglobne hrskavice u smislu stanjenja, fisura ili defekata hrskavice, dok nam standardne T1 i T2 spin echo sekvence prikazuju zadebljanu i sklerotičnu suphondralnu kost s niskim intenzitetom signala (hipointenzivan signal), što nam pomaže u dijagnozi suphondralne frakture ili demarkirane suphondralne kosti kod osteohondritisa disekansa.

Patohistološka ispitivanja zona visokog signala suphondralne kosti kod pacijenata s osteoartritisom ili hrskavičnim oštećenjima pokazala su nekarakteristične promjene suphondralne koštane srži u smislu nekroze, fibroze i morfoloških abnormalnosti trabekula, ali i neočekivano malo edema suphondralne koštane srži. Zbog toga se termin „edem koštane srži“ (engl. bone marrow edema) počeo smatrati neadekvatnim i preporučeno je zamijeniti ga općenitijim terminom „lezija koštane srži“ (engl. bone marrow lesion (BML)).

Brojna patološka stanja za posljedicu mogu imati edem suphondralne kosti na MR tehnikama sa supresijom signala masnog tkiva (STIR, PD FAT SAT). U cilju što uže diferencijalne dijagnoze izuzetno je korisno, osim na distribuciju edema kosti, specifične morfološke promjene osteohondralnog segmenta, ali i okolnih mekih tkiva zgloba, obratiti pažnju na povijest bolesti, demografske podatke o pacijentu i podatke o eventualnoj traumi.